

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМ. ІВАНА БОБЕРСЬКОГО

Кафедра хореографії та мистецтвознавства

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Вчена рада факультету педагогічної
освіти

Протокол № 1 від 06.09 2022 р.

 Петрина Р.Л.

**ХУДОЖНЄ ОФОРМЛЕННЯ ХОРЕОГРАФІЧНИХ
СПЕКТАКЛІВ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

галузь знань 02 Культура і мистецтво

(шифр і назва)

спеціальність: 024 Хореографія

(шифр і назва спеціальності)

інститут, факультет, відділення: факультет педагогічної освіти

(назва інституту, факультету, відділення)

Ступінь вищої освіти: Магістр

Робоча програма з дисципліни «Художнє оформлення хореографічних спектаклів» для студентів 5 курсу спеціальності 024 Хореографія

I с. (денна форма навчання)

Розробник: доцент Мазур І.В.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри хореографії та мистецтвознавства

Протокол від "31" серпня 2022 року № 1

Завідувач кафедри хореографії та мистецтвознавства

(підпис)

(Сосіна В.Ю.)

(прізвище та ініціали)

© _____, 2022 рік

© _____, 2022 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 3			
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування): <u>024 Хореографія</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		5-й	-
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		9-й	-
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Рівень вищої освіти: магістр	6 год.	-
		Практичні	
		20 год.	-
		Семінарські	
		4 год.	-
		Самостійна робота	
		60 год.	-
		Індивідуальні завдання: -	
		Вид контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Художнє оформлення хореографічних спектаклів» - забезпечити студентів спеціальності «Хореографія» системою знань про основи сценографії та її завдання. Ознайомити зі специфікою і характером роботи художника-постановника у сучасних видовищних мистецтвах, для розуміння і творення майбутніми хореографами образної цілісності хореографічних постановок.

Завданням вивчення дисципліни «Художнє оформлення хореографічних спектаклів» є навчити майбутніх хореографів формувати базу теоретичних знань і практичних навичок для оформлення сценічного простору при створенні хореографічних номерів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні **знати**:

- Специфіку професій: художника-постановника, художника з костюмів, бутафора, декоратора, гримера, художника з освітлення, режисера, сценариста та інших;
- історію виникнення театральної сцени, її будову та класифікацію. (Сцена та сценічний комплекс. Внутрішня та зовнішня побудова сцени.)
- властивості просторових форм. Основні види та закони композиції.
- теоретиків кольору. Властивості та характеристики кольорів.
- сучасне світлове устаткування та обладнання для створення візуальних ефектів. Види, типи, характеристики.
- театральний костюм та його функції. Український народний костюм.
- провідних українських та світових художників-постановників;
- видатні хореографічні постановки сучасності;

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

Змістовий модуль 1.

Сценографія - пластична режисура у видовищному мистецтві.

Тема 1. Художник-сценограф - автор декорації–концепції.

Сценографія та її функції. Співпраця хореографа та сценографа.

Театральний костюм. Сцена. Внутрішня побудова сцени-коробки. Творець світлового дизайну. Світло та світлове обладнання. Освітлювальне обладнання. Створення світлової партитури. Візуальні та механічні спецефекти. Використання спецефектів у постановці хореографічних спектаклів. **Тема 2. Колір у сценічному просторі. Класифікація кольорів. Органіка єдності світла і кольору від Ньютона до В. Кандинського. Український сценографічний авангард ХХ століття.**

Колір та сцена. І.Ньютон – органіка єдності світла і кольору. Класифікація кольорів (хроматичні, ахроматичні, похідні). Хроматична група кольорів та її властивості. Гармонія кольору. Гармонія контрасту. Колірний тон. Колірне коло. (Ньютон, Кандинський, Іттен). Психологія сприйняття елементарних кольорів. Символіка кольору. Мова кольору і форми за В.Кандинським. Представники українського сценографічного авангарду.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с	п	л/р	с/р		л	с	п	л/р	с/р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1.												
Сценографія - пластична режисура у видовищному мистецтві.												
Тема 1. Художник-сценограф - автор декорації–концепції.	44	2	2	12	-	28						
Тема 2. Колір у сценічному просторі. Класифікація кольорів. Органіка єдності світла і кольору від Ньютона до В. Кандинського.	46	4	2	8	-	32						

Український сценографічний авангард ХХ століття.												
Разом за змістовим модулем 1	90	6	4	20		60						
Усього годин	90	6	4	20		60						

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Етапи роботи хореографа з художником-постановником при створенні хореографічного спектаклю.	2
2.	О.Екстер та В. Міллер – в авангарді сценічного авангарду.	2
	Разом	4 год.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Внутрішня побудова сцени (планшет, трюм, голосники, одяг сцени, сценічні плани). Доріс Хамфрі: 6 слабких і 7 сильних точок планшету.	2	
2	Розробка ескізу художнього оформлення хореографічного спектаклю. (Проекція, світлодіодні екрани)	4	
3	Розробка світлової партитури хореографічного спектаклю. Типи освітлення, динамічне світло.	4	
4	Розробка ескізів костюмів для образів у хореографічному спектаклі.	2	
5	Оскар Шлеммер «Тріадичний балет».	2	

6	Піна Бауш – танець, як засіб вираження соціально-політичних ідей. Балети: «Кафе Мюллер», «Зони контакту».	2	
7	Курт Йосс. Народження Tanzteater. Балет «Зелений стіл».	4	
	Разом	20	

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Види сценічного простору. Конспект самопідготовки. Відео матеріали.	4	
2	Еволюція театральної сцени, декорацій, сценічної техніки та її технологію від античності до сьогодні. Реферат.	4	
3	Використання спецефектів у постановці хореографічних спектаклів. (Візуальні. Механічні. Шумові). Конспект самопідготовки	4	
4	Реферат «Сценічний український авангард»	4	
5	Історія мюзиклу. Видатні постановки світу. Конспект самопідготовки. Відеоматеріали	6	
6	Провідні хореографи-постановники світу. Конспект самопідготовки. Комп'ютерна презентація.	10	
7	Сучасні балетні студії України і Львова та їх постановки. Конспект самопідготовки.	16	
8	Львівські художники-постановники. (Конспект самопідготовки. Відеоматеріали.)	12	
	Разом	60	

8. Індивідуальні завдання (для студентів, які навчаються за графіком сприяння)

- 1) Матеріали самопідготовки;
- 2) Самостійні роботи;
- 3) Створити сценографію на задану тему.
- 4) Створити ескізи костюмів на задану тему.

9. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять в усній та письмовій формах.

- Опитування.
- Перевірка завдань для самостійної роботи.
- Перевірка матеріалів самопідготовки.
- Виконання завдань практичних занять.

Підсумковий контроль – залік (9 семестр – денна форма).

10. Залікові вимоги

1. Сцена та сценічний комплекс.
2. Визначення та зміст професії художник-технолог.
3. Основні функції мистецтва сценографії.
4. Три системи оформлення спектаклю.
5. Внутрішня побудова сцени.
6. Теорії кольору. Характеристика кольору.
7. Світло та світлове обладнання
8. Що потрібно враховувати при розробці світлового дизайну.
9. О.Екстер - амазока авангарду.
10. Спеціальні сценічні ефекти.
11. Три етапи роботи хореографа зі сценографом.
12. Задум художника-постановника – закодована образна система.
13. В. Меллер в авангардному театрі.
14. Характеристика понять - «сценічне середовище» і «сценічна атмосфера».
15. Що означає термін «режисерський задум»?
16. Сценографічна композиція – єдність змісту і форми.

17. Дати визначення терміну «театральний костюм».
18. Розкрийте зміст поняття «декорація».
19. Дайте характеристику видам декорацій.
20. Український сценографічний авангард ХХ ст.
21. Аналіз костюмів у балеті Оскара Шлемера «Триадичний балет».
22. Видатні сценографи України та Львова.
23. Аналіз костюмів у балеті К. Йосса «Зелений стіл».
24. Аналіз роботи сценографа у балеті Піни Баух «Кафе Мюллер».
25. Аналіз роботи сценографа та художника з костюмів у фолк-опері Є. Станковича «Коли цвіте папороть».

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Форма навчання	Поточне тестування та самостійна робота			Сума
	ЗМ 1			
	Т1	Т2	Залік	100
Денна (усього балів)	0-30	0-20	50	
Опитування	0-10	0-5		
Конспекти самопідготовки	0-5	0-5		
Практичні роботи	0-10	0-5		
Самостійні роботи	0-5	0-5		
Заочна (усього балів)	-	-		
Опитування	-	-		
Конспекти самопідготовки	-	-		
Практичні роботи	-	-		
Самостійні роботи	-	-		

T1, T2 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

1. Мистецькі альбоми та інші друковані художні видання.
2. Відеозаписи музичних, театральних та інших мистецьких форм.
3. Матеріали періодики та інтернет-видань.

13. Рекомендована література

Базова:

1. Ю. Ідак, Т. Климович, О.Лясковський – «Основи об'ємно-просторової композиції»
Львів. «Львівська політехніка» 2020 р.
2. Й. Іттен – «Мистецтво кольору». Київ «ArtHuss» 2022 р.
3. К. Сент-Клер – «Потаємне життя барв». «КМ БУКС» 2022 р.
4. Й. Іттен – «Наука дизайну та форми». Київ «ArtHuss» 2021 р.
5. Н. Корнієнко – «Лесь Курбас: Репетиція майбутнього». Київ 1998 р.

6. В. Проскуряков, Ю. Ямаш – «Львівські театри». Львів 1997 р.
7. М. Галачинський, І. Гушпита – «Театр. Простір. Тіло. Діалог». Харків 2017 р.
8. С. Чарнецький – «Історія українського театру в Галичині». Львів «Літопис» 2014 р.
9. В. Зайцев – «Режисура естради та масових видовищ». Київ 2003 р.
10. В. Вовкун – «Мистецтво режисури масових видовищ». Київ 2015 р.
11. Д. Горбачов – «О. Хвостенко – Хвостов. Сценограф». Київ 1987 р.
12. В. Проскуряков – «Архітектура українського театру. Простір і дія». Львів 2001 р.
13. І. Александров – «Архитектоника театральности». Харків 2019 р.
14. М. Шкандрій – «Авангардне мистецтво в Україні, 1910-1930» Харків «Фабула» 2021р.
15. М. Гетлейн, А. Говард – «Арт-Візіонери» Харків «Віват» 2018 р.
16. Д. Баттерворт – «Танець. Теорія і практика» Харків. «Гуманітарний центр» 2016 р.
17. А. Каїро – «Функціональне мистецтво». Львів. Видавництво УКУ 2017 р.
18. Б. Кокс, К. Джнонс, Д. Стаффорд, К. Стаффорд – «Історія моди». Харків. «Фактор» 2014 р.
19. З. Васіна – «Український літопис вбрання». Київ. «Мистецтво» 2023 р.
20. М. Білан, Г. Стельмащук – «Український стрій». Львів. «Фенікс» 2000 р.

Додаткова:

1. А. Ложкіна «Перманентна Революція». Київ «ArtHuss» 2019 р.
2. Д. Кемерон – «Шлях митця». Львів. Видавництво Старого Лева. 2017 р.
3. В. Сидорова – «Культура образу». Харків «Гуманітарний центр» 2017 р.
4. В.Ю. Сосіна – «Хореографія в спорті». Київ 2021 р.
5. Горбов А.С. Постановка видовищно-театралізованих заходів / Анатолій Горбов; упоряд. О Колонькова. – Київ: Шк. світ, 2010. – 128 с.
6. Т. Ніколаєва – «Історія українського костюма». Київ. «Либідь» 1996 р.
7. К. Матейко – «Український народний одяг». Київ. «Накова думка» 1977 р.

Інформаційні ресурси інтернет

Відеоматеріали: відеозаписи музичних, театральних та інших мистецьких форм (матеріали YouTube) .

14. Інформаційні ресурси

1. Бібліотека ЛДУФК.
2. Читальний зал ЛДУФК.
3. Всесвітня мережа інтернет.